

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASA MAHKEMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

MURAT DEMİR BAŞVURUSU (2)

(Başvuru Numarası: 2020/11839)

Karar Tarihi: 1/7/2020

BİRİNCİ BÖLÜM

KARAR

Başkan : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Hicabi DURSUN
Muammer TOPAL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Raportör : Mehmet AKTEPE
Başvurucu : Murat DEMİR
Vekili : Av. Oktay SARI

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 12/3/2020 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 71. maddesinin (2) numaralı fıkrası uyarınca başvurunun içtihadın olduğu alana ilişkin olduğu değerlendirilerek Bakanlık cevabı beklenmeden incelenmesine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

7. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

8. Başvurucu, bireysel başvuru konusu yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini iddia ederek Anayasa Mahkemesine bireysel başvuruda bulunmuştur.

9. Balıkesir Valiliği İl İdare Kurulu Müdürlüğünün 25/4/2014 tarihli ihbar dilekçesi sonucu başvuru sahibinin 22/5/2014 tarihinde şüpheli sıfatıyla ifadesi alınmıştır. Yapılan soruşturma neticesinde başvuru hakkında 13/1/2020 tarihinde kovuşturmayla yer olmadığına dair karar verilmiştir. Anılan karar başvuru sahibine ve ihbar eden kuruma 29/1/2020 tarihinde tebliğ edilmiştir. Karara itiraz edilmemesi üzerine Balıkesir Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından kararın 14/2/2020 tarihinde kesinleştiğine dair şerh düzenlenmiştir.

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

10. Mahkemenin 1/7/2020 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvuru sahibinin İddiaları

11. Başvuru sahibi, bireysel başvuru konusu yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür, maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

B. Değerlendirme

12. 30/3/2011 tarih ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un "Bireysel başvuru usulü" kenar başlıklı 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği tarihten; başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekir..."

13. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün "Başvuru süresi ve mazeret" başlıklı 64. maddesinin (1) numaralı fıkrası şöyledir:

"Bireysel başvurunun, başvuru yollarının tüketildiği ve buna ilişkin kararın kesinleştiği tarihten, başvuru yolu öngörülmemişse ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekir."

14. Bireysel başvurunun ön şartlarından biri de otuz günlük süre kuralıdır. Sürenin, başvurunun her aşamasında dikkate alınması gerekir (*Deniz Baykal*, B. No: 2013/7521, 4/12/2013, § 32).

15. 21. Bireysel başvurunun süre koşuluna bağlanmasıyla hukuki belirlilik de sağlanmaktadır. Dolayısıyla dava açma ya da kanun yollarına başvuru için belli sürelerin öngörülmesi -bu süreler dava açmayı imkânsız kılacak ölçüde kısa olmadıkça- hukuki belirlilik ilkesinin bir gereğidir ve mahkemeye erişim hakkına aykırılık oluşturmaz (*Remzi Durmaz*, B. No: 2013/1718, 2/10/2013, § 27).

16. Bireysel başvuruların 6216 sayılı Kanun'un 47. maddesinin (5) numaralı fıkrası ile İçtüzük'ün 64. maddesinin (1) numaralı fıkrası uyarınca başvuru yollarının tüketildiği tarihten, başvuru yolu öngörülmemiş ise ihlalin öğrenildiği tarihten itibaren otuz gün içinde yapılması gerekmektedir. Anılan düzenlemelerde başvuru yolu öngörülen durumlarda bireysel başvuru süresinin başlangıcına ilişkin olarak *başvuru yollarının tüketildiği* tarihten söz edilmekte ise de haberdar olunmayan bir hususta başvuru yapılamayacağı dikkate alınarak bu ibarenin *nihai kararın gerekçesinin öğrenildiği tarih* olarak anlaşılması gerekir (*A. C. ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1827, 25/2/2016, § 25).

17. Bireysel başvuru süresinin işlemeye başlaması yönünden *nihai kararın gerekçesinin tebliği*, öğrenme şekillerinden biridir (*Mehmet Ali Kurtuldu*, B. No: 2013/5504, 28/5/2014, § 27). Ancak öğrenme, gerekçeli kararın tebliği ile sınırlı olarak gerçekleşmez; başka şekillerde de öğrenme söz konusu olabilir (*İlyas Türedi*, B. No: 2013/1267, 13/6/2013, §§ 21, 22).

18. Diğer yandan nihai kararın gerekçesi öğrenilmemiş olmakla birlikte sonucunun öğrenildiği durumlar da söz konusu olabilir (*Aydın Selçuk*, B. No: 2014/3194, 20/11/2014, § 24; *Özgür Çapkın*, B. No: 2014/2546, 30/12/2014, § 24; *Halil Aslan*, B. No: 2014/3038, 10/12/2014, § 38).

19. Somut olayda başvuru tarihinde 22/5/2014 tarihinde şüpheli sıfatıyla ifadesi alınmıştır. Yapılan soruşturma neticesinde başvuru hakkında 13/1/2020 tarihinde kovuşturmayaya yer olmadığına dair karar verilmiştir. Anılan karar başvurucuya ve ihbar eden kuruma 29/1/2020 tarihinde ayrı ayrı tebliğ edilmiştir. Karara karşı itiraz yoluna gidilmemesi üzerine karar kesinleşmiştir. Bu durumda nihai kararın 29/1/2020 tarihinde öğrenildiği anlaşılmıştır (*Nurullah Etiz*, 2013/7838, 6/4/2016, §§ 26-28).

20. 29/1/2020 tarihinde öğrenildiği kabul edilen nihai karara ilişkin bu tarihten itibaren otuz günlük yasal süresi içinde bireysel başvuruda bulunulması gerekirken 12/3/2020 tarihinde başvuruda bulunulduğu anlaşıldığından başvurunun süresi içinde yapılmadığı sonucuna varılmıştır.

21. Açıklanan gerekçelerle başvurunun *süre aşımı* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Başvurunun *süre aşımı* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

B. Yargılama giderlerinin başvuru üzerinde BIRAKILMASINA 1/7/2020 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye
Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye
Hicabi DURSUN

Üye
Muammer TOPAL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ